

Duminică, în a șaptea Babă a lunii Martie, am luat-o pe jos spre Ucraina, spre Biserica Albă, la a 12-a ediție a „Mărțișorului”, marea sărbătoare a besermenilor dedicată femeii, adică acelei jumătăți bune a omenirii.

În cele 45 de minute străbătute din centrul Sighetului până în centrul Slatinei, am făcut lejer 45 de minute cu tot cu controlul din cele două puncte de trecere a frontierei de stat de la Sighet și Solotvino (Slatina).

În cei 2 kilometri parcurși, am trecut printr-un adevărat război dintre iarnă și primăvară, printr-un spectacol de ninsoare abundentă și vânt puternic, înghițite de ploaie și imediat de Soarele victorios, acoperit din nou în clipa următoare, de norii cu lapoviță, topită iar de astrul zilei și tot așa până după-amiază, când cel puțin în dreapta Tisei, cerul a rămas azur, iar besermenii, dar și cei veniți din localitățile învecinate au putut servi un cinci și un șaslâc bun, preparat pe la cele câteva tonete cu bunătați din curtea Centrului Multicultural din comuna românească Biserica Albă din Ucraina.

De fapt, din Maramureșul de dincolo de Tisa, unde duminică am asistat la un excepțional spectacol după spectacol, când ceterașul local Nuțu Danci a fost acompaniat într-un recital de excepție de grupul vocal instrumental al ucrainenilor din stânga Tisei, din Rona de Sus „Ronișoara” (viori, acordeon, zongură dobă), conduși de lura Grijac și susținuți vocal de primarul Ronei, Ioan Romaniuc. De strigat mândru ca în Maramureș au strigat și ucrainenii din România și românii din Ucraina. Toți s-au încins la tropotita și învârtita maramureșeană, cei mai cunoscuți dansatori fiind nu numai cei din Slatina, din Ansamblul „Florile Tisei”, îndrumați de referentul raional Gheorghe Oprea, dar și cei din Sighet (solisti vocali Nuțu Leordean și finii lui, Măriuca și Gabriel Arba) sau Negrești-Oaș (Maria Tripon). Au mai jucat sau privit cu admirație seful Radei raionului Rahău, dl Nicola Berkela, primarul ucrainean din România, primarul Gheorghe Berinde din Biserica Albă, primarul din Slatina Gheorghe Uhali, dar și primarul Vatrăla, al comunei ucrainene Apșița, locuită în proporție de 35 la sută de români, care trăiesc compact în satul Plăiuț, un pitoresc sat de munte, unde tradițiile maramureșene au rămas intacte. Și pe scena Centrului Multicultural, fetele din Plăiuț au impresionat până la lacrimi.

Spectacolul maraton al manifestării „Mărțișorul” a debutat cu un dans tematic desprins din legenda milenară a „Mărțișorului” românesc, susținut cu dezinvoltură și drăgălășenie de

minunații copii de la grădinița din Biserica Albă. Nu au fost mai prejos nici elevii Școlii românești de gradul 1-3, conduse de prof. Mihai Clementev, care au cântat și dansat tot ca în Maramureș. Remarcabil efortul părinților, educatorilor, învățătorilor și profesorilor besermeni de a transmite zestrea culturală maramureșeană tinerelor generații. Cum zicea și primarul Gheorghe Berinde - care se mândrește că Biblioteca satului are o secție a Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” din Baia Mare, iar Centrul Multicultural adăpostește într-o încăpere un mini muzeu al satului maramureșean - toate familiile din Biserica Albă au cel puțin un costum popular maramureșean de băiat- fată sau bărbat- femeie, fie al lor, pe care-l poartă la Biserică sau marile sărbători, fie rămas de la bunici, părinți sau nepoți.

Alături de besermeni, pe scenă au urcat ansamblurile din localitățile românești din raionul Rahău (Apșa de Mijloc, Dobric, Plăiuț) dar și cei din Slatina, Sighet și Bocicoi(Ucraina), vestitul Ansamblul de Dansuri ucrainene „Lisorub”, fiind viu aplaudat.

Pentru a transmite salutul lor, pe scenă au urcat și oficialitățile pe care le-am enumerat deja, dar și Dorel Todea, redactorul coordonator al postului de radio Sighet, foarte ascultat și dincolo de Tisa, Ioan Hotea, directorul Școlii din Vadu Izei sau Ion M. Botoș, președintele Uniunii Regionale „Dacia” a românilor din Transcarpatia, Alexandr Tomașciuc, reprezentantul administrației raionale Rahău, dar și reprezentanții Radei Regionale Transcarpatia, Mihai Popovici și Mihai Bococi.

„Mărțișorul”, a fost primul festival al creației populare românești din Transcarpatia, începând cu anul 1990. Cum în luna Martie, a fost întotdeauna frig, organizatorii (primarii localităților românești din Transcarpatia) au decis ca acest festival itinerant să se desfășoare în luna Mai, ca un festival al primăverii. Besermenii, însă, sub conducerea tânărului, dar străvechiului primar Berinde, mereu îndrăgostit de nevastă și cele 3 fiice, nu a vrut să lase Mărțișorul din mână și de 11 ani organizează cu directorul Școlii și cel al Centrului Multicultural această manifestare închinată celei mai iubite persoane din viața noastră: mama, femeia- regină.

Instructori ai copiilor din Biserica Albă au fost Ion Alb, Nuțu Danci, Elena Kekenejdi și Angela Moiş. Prezentările au fost făcute în limbile română și ucraineană

Grădinița din Biserica Albă are 74 de copii în 4 grupe și 260 de elevi învață la Școală în clasele românești I-XI

Când scriu aceste rânduri, ascult muzica din spectacolul de după spectacol. Fascinant cum se îmbină muzica populară maramureșeană, strigăturile românești cu muzica tradițională ucraineană, cu piesele de rezistență Ivanko, Ivanku, Dobre veciu, pane sau Huțulka.

Maramureșean get-beget, de douăzeci de ani scriu cu drag de românii de dincolo de Tisa, din Ucraina dar și de ucrainenii de dincoace de Tisa, din România.

Dar, numai acum, văzându-i și auzindu-i împreună, știu de ce!

Mărțișorul din Biserica Albă

Scris de Florentin Nasui

Miercuri, 09 Martie 2011 11:00 -

SURSA; Graiul.ro

Mărțișorul din Biserica Albă

Scris de Florentin Nasui

Miercuri, 09 Martie 2011 11:00 -

